

Wie heeft recht op het opgebouwde pensioen na scheiding?

Op 18 juli 2018 heeft de Hoge Raad uitspraak gedaan in een zaak waarin de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Wvps) centraal stond. Het arrest had betrekking op een man en een vrouw die in februari 2000 in de Verenigde Staten van Amerika met elkaar gehuwd waren. Beiden bezitten de Amerikaanse nationaliteit en de man heeft tevens de Oostenrijkse nationaliteit. Enkele maanden na het huwelijk is het echtpaar naar Nederland geëmigreerd. De vrouw heeft tot de emigratie pensioen opgebouwd bij drie werkgevers in de Verenigde Staten. Dan wordt in 2015 de echtscheiding uitgesproken waarbij op het huwelijksvermogensregime van de echtgenoten Nederlands recht van toepassing is verklaard. Echtgenoten waren in wettelijke gemeenschap van goederen gehuwd. Tussen de echtgenoten ontstaat onenigheid over de vraag of het door de vrouw in de Verenigde Staten opgebouwde pensioen onder de Wvps valt.

De Hoge Raad licht toe dat het doel van de Wvps is om ex-echtgenoten te laten delen in het pensioen dat tijdens het huwelijk door gezamenlijke inspanning is opgebouwd, zodat zij na hun pensionering uit die opbouw een inkomen kunnen verschaffen. De Wvps is van toepassing als het huwelijksvermogensregime van de echtgenoten beheerst wordt door Nederlands recht. De wet kan ook van toepassing zijn op pensioenen die onder een buitenlandse pensioenregeling vallen in het geval die buitenlandse pensioenregeling gelijkwaardig is aan de Nederlandse.

De man heeft er belang bij dat het in de Verenigde Staten opgebouwde pensioen niet als een gelijkwaardige pensioenregeling wordt gezien. In dat geval valt het pensioen van de vrouw niet onder de Wvps, maar vallen de pensioenrechten in de huwelijksgemeenschap en krijgt de man bij de verdeling de helft daarvan (dus ook van het vóór het huwelijk opgebouwde pensioen). De vrouw heeft er echter belang bij dat het door haar opgebouwde pensioen wel als gelijkwaardig wordt gezien en dus onder de wet valt. Het grotendeels vóór het huwelijk opgebouwde pensioen valt voor dat gedeelte niet onder de verevening.

De Hoge Raad heeft het pensioen van de vrouw beoordeeld als buitenlands pensioen, het stemt in voldoende mate overeen met de functie van de Nederlandse pensioenregeling waarop de Wvps van toepassing is. Dit betekent dat slechts het kleine deel van de opbouw die tijdens het huwelijk plaatsvond (van februari 2000 tot de emigratie naar Nederland) in de verevening zal worden betrokken. De opbouw van voor het huwelijk valt buiten de gemeenschap. De man heeft alleen recht op verevening van het pensioen in de periode van het huwelijk en kan geen aanspraak maken op het opgebouwde pensioen van voor het huwelijk.

Tot slot

Het is raadzaam om de huwelijkse voorwaarden of samenlevingsovereenkomst met regelmaat door te nemen en voor te leggen aan een notaris. Zodoende kunnen de gevolgen van wetswijzigingen en rechterlijke uitspraken tijdig verwerkt worden in de huwelijkse voorwaarden, samenlevingsovereenkomst en/of testamenten.

mr. L.B.M. (Laetitia) Mostart